

**Oświadczenie złożone
przez senatora Tadeusza Arłukowicza
na 61. posiedzeniu Senatu
w dniu 25 września 2014 r.**

Oświadczenie skierowane do minister spraw wewnętrznych Teresy Piotrowskiej

Szanowna Pani Minister!

Od 16 listopada 2012 r. na odcinku drogi krajowej 19 przed drogowym przejściem granicznym w Kuźnicy funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sokółce w ramach akcji „Działania na rzecz bezpieczeństwa na krajowej 19” podejmują działania uniemożliwiające realizację §11 rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie kontroli granicznej dokonywanej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej. Pkt 4 wspomnianego paragrafu mówi o konieczności stosowania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej zwiększonych zasad bezpieczeństwa wobec pojazdów przewożących towary łatwo psujące się lub niebezpieczne, poprzez odprawę poza kolejnością. O ile na obszarze terytorialnym samego przejścia granicznego w Kuźnicy zasada ta jest respektowana przez funkcjonariuszy SG, o tyle na drodze dojazdowej do przejścia, w szczególności w czasie długotrwałych postojów w kolejce, sięgającej nieraz powyżej 500 pojazdów, dochodzi do sytuacji rodzących poważne zagrożenie nie tylko dla mienia i środowiska, ale przede wszystkim dla życia i zdrowia ludzkiego. Policjanci ustawiają w ogólnej kolejce cysterny do przewozu gazu LPG, mimo posiadania na przejściu infrastruktury do przyjęcia pojazdów przewożących materiały niebezpieczne. Zgodnie ze stanowiskiem Zarządu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej oraz zgodnie z umową europejską ADR o międzynarodowym przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, próżne nieoczyszczone i nieodgazowane cysterny oznakowane są tak samo jak cysterny napelnione, to znaczy tablicami ostrzegawczymi „23/1965”, i należą do pojazdów przewożących towary niebezpieczne. Cysterny LPG stanowią szczególne zagrożenie, ponieważ zawierają palną fazę lotną gazu propan-butan. Już niewielka ilość fazy lotnej LPG w połączeniu z powietrzem tworzy mieszaninę wybuchową. W przypadku rozszczelnienia zbiornika lub instalacji, a następnie pod wpływem iskry lub ciepła o temperaturze 400°C, może nastąpić wybuch i pożar. Zagrożenie takie wzrasta w przypadku wielogodzinnego postoju cystern z fazą lotną gazu palnego w kolejce z innymi pojazdami. Kierowcy pojazdów ciężarowych używają palników gazowych do przygotowywania posiłków, nieraz palą papierosy w pobliżu pojazdów przewożących towary palne, co powoduje nasilenie w strefie nadgranicznej ryzyka wybuchu i pożaru.

Dlatego zasadność działań Policji prowadzonych pod hasłem zwiększania bezpieczeństwa na drodze dojazdowej do przejścia granicznego, które to działania nie tylko stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, ale również naruszają inne obowiązujące przepisy prawa, budzi poważne wątpliwości. Zakaz przejazdu i nakaz oczekiwania w wielogodzinnych kolejkach stanowi jawne naruszenie rozporządzenia MSWiA i w sposób oczywisty uniemożliwia dokonanie kontroli granicznej pojazdów przewożących towary niebezpieczne zgodnie z intencją resortu, to znaczy poza kolejnością.

Niepokoi również fakt, że ingerencja Policji w kolejność odpraw utrudnia wykonywanie ustawowych obowiązków funkcjonariuszom Straży Granicznej, do których należy zapewnienie bezpieczeństwa w komunikacji międzynarodowej i porządku publicznego nie tylko w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego, ale także – w zakresie właściwości Straży Granicznej – w strefie nadgranicznej, przez którą przebiega przedmiotowa droga. Nie ulega wątpliwości, że realizacja prawa do odprawy pojazdów przewożących towary niebezpieczne poza kolejnością znajduje się właśnie w tym zakresie.

W związku z tym zwracam się do Pani Minister z następującymi pytaniami.

1. Jakie działania podjął dotąd podległy Pani resort w celu poprawy sytuacji na drodze dojazdowej do przejścia granicznego w Kuźnicy?

2. Czy zdaniem resortu w świetle obecnie obowiązujących przepisów możliwe jest – a jeśli tak, to w jaki sposób – uregulowanie sytuacji na drodze dojazdowej do przejścia w Kuźnicy tak, by pojazdy przewożące towary niebezpieczne, w szczególności puste cysterny LPG, nie stwarzały zagrożenia poprzez wielogodzinne postoje przed granicą?

3. Czy podjęte będą działania legislacyjne w celu uregulowania zasad poruszania się pojazdów przewożących towary niebezpieczne nie tylko w zasięgu terytorialnym przejść granicznych, ale także na drogach dojazdowych do nich?

4. Czy zostały wydane bądź są planowane jakiegokolwiek wytyczne dla służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego w rejonach przejść granicznych, to znaczy Policji, Służby Celnej i Straży Granicznej, zobowiązujące je do współpracy w zakresie umożliwienia pojazdom przewożącym towary niebezpieczne, w szczególności pustym cysternom LPG, realizację ich prawa do odprawy poza kolejnością na drodze dojazdowej do przejścia granicznego w Kuźnicy?

Z poważaniem
Tadeusz Arłukowicz